

مولفه‌های دیپلماسی انقلابی

«من دیپلمات نیستم، انقلابی‌ام. به همین علت صریح، صادقانه و قاطعانه حرف می‌زنم.» این جملات بخش‌هایی از یکی از سخنرانی‌های معروف حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است که مطالب و تحلیل‌های فراوانی درباره آن نوشته شد.

«من دیپلمات نیستم، انقلابی‌ام. به همین علت صریح، صادقانه و قاطعانه حرف می‌زنم.» این جملات بخش‌هایی از یکی از سخنرانی‌های معروف حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است که مطالب و تحلیل‌های فراوانی درباره آن نوشته شد.

پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم، رهبر معظم انقلاب در بخشی از پیام خود خطاب به رئیس‌جمهور و مسئولان دولت آینده فرمودند: عزت ملی و رعایت حکمت در ارتباطات جهانی و اهتمام به اقتدار بین‌المللی از جمله اصول اولویت‌های مدیریت انقلابی و اسلامی است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین شبیه شب در محفل نورانی انس با قرآن کریم با تأیید کامل لزوم برقراری ارتباطات جهانی، افزودند: پیشرفت ارتباطات بین‌المللی هیچ منافاتی با صراحت در بیان مبانی و اصول ندارد.

بر اساس این بیانات و سایر توصیه‌هایی که رهبر معظم انقلاب در سال‌های اخیر در زمینه سیاست خارجی داشته‌اند می‌توان برخی اصول اساسی را که باید در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران مبنای کار باشد استخراج کرد؛ اصولی چون عزت، حکمت، مصلحت و همچنین صراحت و قاطعیت در بیان مواضع.

اعلام صریح مواضع از سوی مسئولان

دکتر محمدجعفر جوادى و ارجمند، استاد دانشگاه تهران هم با تأکید بر این مسئله که مسئولان باید در تعامل با دنیا اصول جمهوری اسلامی ایران را به خوبی بشناسند گفت: شناخت دقیق اصول، موجب صراحت در بیان مواضع می‌شود.

جوادى و ارجمند در گفت‌وگو با جام‌جم، با اشاره به این مسئله که مسئولان باید در بیان مواضع کشورمان در عرصه سیاست خارجی صراحت داشته باشند، گفت: بیان محکم و قاطعانه مواضع در مقابل سایر کشورها ضرورت بسیاری دارد و موجب می‌شود طرف مقابل احترام بیشتری برای کشورمان قابل شود.

این استاد دانشگاه گفت: در صورتی که مسئولان و کارگزاران شناخت کافی از محیط بین‌المللی نداشته باشند دچار ابهام و سرگشتگی می‌شوند و ممکن است چنین رویکردی در جهت منافع ملی ما نباشد.

جوادى و ارجمند با اشاره به این مسئله که اعلام صریح مواضع و قاطعیت در عرصه بین‌المللی دربرگیرنده منافع ملی خواهد بود اظهار کرد: در صورتی که عزم خود را بر نگاه به درون و محیط داخل داشته باشیم اقتدارمان نیز در فضای بیرونی افزایش می‌یابد. وی همچنین گفت: یکی دیگر از مولفه‌های مورد نیاز در سیاست خارجی، رعایت عزت و حکمت در ارتباط با دیگر کشورهاست که بارها از سوی رهبری نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

دیپلماسی عرصه تعارفات نیست

در همین زمینه یک کارشناس مسائل سیاسی با اشاره به این مسئله که دیپلماسی محل تعارفاتی که خوشایند طرفین باشد نیست، گفت: دیپلماسی و روابط بین کشورها براساس عوامل قدرت‌های نرم و سخت شکل می‌گیرد.

مجتبی امانی در گفت‌وگو با جام‌جم، اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران از ابتدا با سیاست اصولی خود نه شرقی، نه غربی سیاستی را در جهان پیگیری کرده است که به طور طبیعی مورد رضایت کشورهای خواهان تسلط بر سایر کشورها هستند قرار ندارد.

وی بر رعایت عزت در سیاست خارجی تاکید کرد و ادامه داد: عزت در جمهوری اسلامی ایران نشأت گرفته از تعالیم اسلامی و تمدن ایرانی است، این دو موضوع به سیاستمداران ما اجازه نمی‌دهد که خارج از عزتی که شایسته اسلام و ایران باشد با دیگران مذاکره و گفت‌وگو کنند.

این کارشناس مسائل سیاسی با اشاره به این‌که صحنه بین‌الملل، صحنه تعامل و داد و ستد است اظهار کرد: در همین چارچوب باید اهدافمان را پیگیری کنیم و قطعا 3 اصلی که رهبری درباره رفتار عزتمندان، حکیمانه و مصلحت‌جویانه در روابط خارجی تبیین کرده‌اند کلید کار روابط خارجی ماست.

وی گفت: دولت دوازدهم که البته در ادامه دولت یازدهم است باید با پشتوانه آرای‌ها که دارد بر مبنای مولفه‌های یاد شده در سیاست خارجی حرکت کند.

امانی تاکید کرد: آنچه موجب ایجاد خطر برای کشور می‌شود عدم قاطعیت و وادادگی در برخورد با دشمنان در عرصه سیاست خارجی است.